

Minister van Justitie en Veiligheid
Minister voor Langdurige Zorg en Sport

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Voortgangsbrief aanpak voor personen met verward
en/of onbegrepen gedrag

Datum

14 december 2022

Projectnaam

Aanpak voor personen met
verward en/of onbegrepen
gedrag

Ons kenmerk

4297350

Dossiernummer

/

1. Aanleiding

In de bijgevoegde brief wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang op de aanpak voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag en de besteding van de coalitieakkoordmiddelen die voor dit thema gereserveerd zijn. Er is toegezegd de Kamer voor het kerstreces te informeren.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om:

- Akkoord te gaan met een uitbreiding van het actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw met in totaal €64,46 miljoen, om geselecteerde goede voorbeelden uit de praktijk gericht op de samenwerking tussen politie, ggz en het sociaal domein uit het vorige en huidige programma verder te brengen/te verspreiden en duurzaam te implementeren.
- De brief te ondertekenen en in te stemmen met verzenden van de brief aan de Kamer.

3. Kernpunten

De brief wordt ondertekend door MJenV en MLZS. U geeft in de brief aan:

- Dat u binnen de brede aanpak specifieke aandacht hebt voor het intensiveren van de beschikbaarheid van middelen voor lokale en regionale samenwerking tussen de ggz, de politie en het sociaal domein. Hiervoor wordt aanvullend in totaal €64,64 miljoen toegevoegd aan het actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw.
- Dat u in gesprek gaat met de G4 over het versterken van deze samenwerking en dat daarnaast in alle regio's werkconferenties worden georganiseerd.
- Dat de afspraken over een tijdelijke oplossing voor de financiering van de coördinatiekosten van de levensloopaanpak ertoe hebben geleid dat alle regio's zijn gestart met het includeren van cliënten in de levensloopaanpak. Ook geeft u aan dat de structurele oplossing voor dit financieringsvraagstuk nader wordt uitgewerkt met partijen.
- Dat u een aantal taken rondom het meldpunt zorgwekkend gedrag extern heeft belegd, en de inzichten die dit moet bieden in de effectiviteit van het landelijke meldpunt en de lokale/regionale meldpunten gebruikt om u te beraden op de doorontwikkeling hiervan.

- Hoe u aankijkt tegen de oplossingsrichtingen voor de problematiek rondom personen met verward gedrag zoals de SP voorstelt in het pamflet 'Het politiewerk en personen met verward gedrag'. U geeft hierbij aan hoe deze oplossingen aansluiten op acties die al lopen en afspraken die in het Integraal Zorg Akkoord zijn gemaakt.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
14 december 2022

Ons kenmerk
4297350

4. Toelichting op de keuze voor de inzet van ZonMW

- De uitbreiding van het actieprogramma is erop gericht om zichzelf bewezen goede samenwerkingsvormen tussen politie, ggz en sociaal domein verder te brengen/te verspreiden en duurzaam te implementeren. Met dit doel kan in iedere veiligheidsregio door ketenpartners gezamenlijk een subsidie worden aangevraagd. Er is apart budget voor de aanstelling van functionarissen vroegsignalering- en opvolging in de wijk. Zogenaamde hotspots krijgen geld voor de aanpak van grootstedelijke problematiek.
- Door uitbreiding van het bestaande actieprogramma wordt aangesloten op een bestaande werkwijze, dit vergroot de herkenbaarheid en eenduidigheid van de aanpak. Partijen hebben aangegeven voorkeur voor deze werkwijze te hebben, zodat kan worden aangesloten op al lopende projecten.
- Subsidieaanvragen worden door een onafhankelijke commissie beoordeeld. Middelen op basis van deze onafhankelijke beoordeling toegekend. De toekenning van middelen aan de regio's kan via ZonMw worden ingericht op een manier waarop deze kan meebewegen met regionale behoeftes, waarbij ook gedurende de looptijd van het programma eventueel nog nieuwe activiteiten ingezet kunnen worden op basis van de actualiteit/ervaring.
- ZonMw sluit tevens aan bij de regionale werkconferenties die we in iedere regio organiseren en waarmee we regio's faciliteren en stimuleren om met deze opgave aan de slag te gaan.
- Het huidige actieprogramma loopt van 2021 t/m 2024, met uitloop in 2025. De middelen van JenV worden toegevoegd aan het actieprogramma voor de periode 2023 t/m 2026, met ruimte voor uitloop in 2027. De toevoeging aan het actieprogramma op deze wijze is afgestemd met ZonMw.
- Het totale programmabudget dat aanvullend beschikbaar wordt gesteld door JenV is €64,46 miljoen (bovenop de huidige €52 miljoen van VWS).

4.1 Politieke context

- De afgelopen jaren hebben VWS en JenV samen met politie, gemeenten en zorgpartners belangrijke stappen gezet om te komen tot een goed werkende aanpak voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag.¹ Deze maatschappelijke opgave heeft ook een plek gekregen in het coalitieakkoord.
- Er is regelmatig politieke aandacht voor de aanpak voor personen met verward gedrag, met name bij incidenten of nieuws rondom de inzet van politie. Zo zijn op 18 november 2022 door de leden Van den Hil en Michon-Derkzen (VVD) schriftelijke vragen aan u gesteld over de mogelijkheden om gegevens te delen tussen partijen in het woon-, zorg-, sociaal- en veiligheidsdomein.

¹ Kamerstukken vergaderjaar 2021-2022, 25 424 nr. 620.

- De belangrijkste resultaten van de analyse van de E33-meldingen van JenV, de politie en het CBS zijn onlangs in het Halfjaarbericht van de politie aan de Tweede Kamer verzonden.²
- Tijdens het Commissiedebat gevangeniswezen en tbs met de MRb dat plaatsvond op 19 oktober jl. hebben de SP en de CU geïnformeerd naar de overheveling van 13 miljoen euro vanuit de preventiemiddelen voor de aanpak voor personen met verward gedrag naar DJI. Tevens dienden zij een motie in.³ De motie hierover is verworpen.
- Tijdens de Begrotingsbehandeling JenV heeft het Lid Van Nispen van de SP de MJenV een notitie aangeboden met de titel 'Het politiewerk en personen met verward gedrag'.⁴
- Ook hebben de Leden Van Nispen (SP), Van der Staaij (SGP), Michon-Derkzen (VVD), Knops (CDA) en Mutluer (PvdA) een inmiddels aangenomen motie ingediend waarin de regering wordt verzocht om op korte termijn met concrete voorstellen komen om de zorg voor personen met verward gedrag te verbeteren en daarmee de druk op de politiecapaciteit te verlichten, en daarbij de voorstellen uit de notitie 'Het politiewerk en mensen met verward gedrag' in overweging te nemen.
- De MJenV heeft toegezegd voor het kerstreces in de voortgangsbrief over de aanpak voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag in te gaan op de oplossingsrichtingen in de notitie.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
14 december 2022

Ons kenmerk
4297350

4.2 Financiële overwegingen

Beleidskeuze uitgelegd Onderbouwing doeltreffend, doelmatig en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel	Zorgen dat personen met verward of onbegrepen gedrag tijdig passende zorg of ondersteuning krijgen, zodat zij niet onnodig in aanraking komen met politie of justitie. Hiertoe is het van belang dat partijen uit het zorg-veiligheids- en sociaal domein beter gaan samenwerken.
2. Beleidsinstrument(en)	We vragen politie, ggz en gemeenten goedwerkende voorbeelden van samenwerkingsvormen duurzaam te implementeren. Hiervoor worden extra middelen beschikbaar gesteld via het Actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Er is 64,46 miljoen euro aan coalitiemiddelen gereserveerd voor de uitbreiding van het Actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw, waarvan 59 miljoen euro als subsidie kan worden aangevraagd voor lokale en

² Kamerstukken 2022/2023, Halfjaarbericht Politie (bijlage), kenmerk 4320197.

Kamerstukken vergaderjaar 2022-2023, 24587-866 (motie)

⁴ https://www.sp.nl/sites/default/files/het_politiewerk_en_personen_met_verward_gedrag.pdf

	regionale initiatieven. De resterende coalitiemiddelen worden ingezet voor maatregelen binnen de bredere aanpak, zoals de levensloopaanpak. Afhankelijk van de verdere uitwerking van deze maatregelen wordt de budgetverdeling nader vastgesteld.
3B. Financiële gevolgen voor de maatschappelijke factoren	Voor het merendeel van deze maatregelen geldt dat deze worden uitgevoerd door derden. Derde partijen worden daartoe met subsidie via ZonMw in staat gesteld.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het intensiveren van deze samenwerking moet ertoe leiden dat mensen tijdig de juiste zorg en ondersteuning krijgen en niet onnodig in aanraking komen met politie en justitie.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Met de duurzame inzet van goede samenwerkingsvormen wordt voortgebouwd op lessen en ervaringen die reeds zijn opgedaan. De wijze waarop lokaal zorg- en maatschappelijke ondersteuning vanuit gemeenten is georganiseerd kan daarnaast ook van betekenis zijn voor de wijze waarop de samenwerkingsvormen worden ingericht. Daarom kunnen gemeenten, ggz en politie samen eigen, lokale varianten van de goede samenwerkingsvormen implementeren.
6. Evaluatieparagraaf	We monitoren of de geïntensiverde samenwerking daadwerkelijk is gestart in de regio's en welke knelpunten gesignaleerd worden.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
14 december 2022

Ons kenmerk
4297350

4.3 Juridische overwegingen

N.v.t.

4.4 Krachtenveld

De brief is afgestemd met JenV, VWS, ZonMw, GGD GHOR NL, de Nederlandse ggz, MIND, Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de politie, Dienst Justitiële Inrichtingen, 3RO, Openbaar Ministerie.

4.5 Strategie

- Het primaat van de aanpak ligt bij de regio, waar partijen in het zorg- en veiligheidsdomein elkaar goed moeten weten te vinden.
- Professionals hebben met pilots ervaren wat regionaal en lokaal goed werkt. De strategie is om hen de kans te geven deze werkwijzen duurzaam te implementeren. Hiervoor zijn middelen, capaciteit en bestuurlijk commitment randvoorwaardelijk.

- De coalitieakkoordmiddelen die via ZonMw aan de regio's beschikbaar worden gesteld moeten de jarenlange inspanningen een extra impuls geven.
- Om regio's te ondersteunen zetten we daarnaast landelijk in op initiatieven zoals de levensloopaanpak, het convenant beveiligde bedden en het landelijke Meldpunt Zorgwekkend Gedrag.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Sanctie- en
Slachtofferbeleid

Datum
14 december 2022

Ons kenmerk
4297350

4.6 Uitvoering

Er wordt aangesloten op het bestaande actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw, waardoor we de eenduidigheid en samenhang van de (intensivering van) de aanpak voor uitvoerende partijen vergroten.

4.7 Implementatie

Onze inzet is om de samenwerking tussen zorg, gemeenten en politie te verbeteren, om personen uit de doelgroep passende zorg te bieden en om te voorkomen dat zij onnodig met politie en justitie in aanraking komen.

4.8 Communicatie

- De voortgangsbrief is in lijn met eerdere communicatie over de aanpak voor personen met verward gedrag.
- Middels bestuurlijke bezoeken aan de G4 en regionale werkconferenties willen wij professionals in zowel de uitvoering, het beleid en het management en bestuur bereiken.

4.9 Ontwikkelingen hiervoor

De voorlopige verdeling van de middelen in het kader van de aanpak voor personen met verward en/of onbegrepen gedrag is mondeling aan u voorgelegd

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

M.u.v. persoonsgegevens van ambtenaren mag alle informatie in deze beslisnota openbaar worden gemaakt.

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

5.2 Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.